

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 9/ 23. april 2018

Časnik Finance je podelil energetska nagrado za projekte URE in OVE programu Ekošola

Deseti april 2018 je bil za vse nas poseben dan, saj smo v programu Ekošola prejeli letošnjo energetska nagrado časnika Finance za promocijski projekt URE/OVE. **To je priznanje za vse ustanove, mentorje in mlade za večletno soustvarjanje vsebin in aktivnosti na temo Energija v programu Ekošola.** Vztrajno in sistematično delo je prepoznala tudi komisija za podelitev letošnjih energetskih nagrad.

Za nagrado ste še posebej zaslužni mentorji in koordinatorji, ki vsebine tematskega sklopa Energija izvajate v tako velikem številu. Za vaše sodelovanje in prispevek k temu uspehu se vam najlepše zahvaljujemo in želimo, da uspešno nadaljujemo z aktivnostmi v programu Ekošola za boljšo energetska pismenost mladih in širše družbe.

Zato iskrene čestitke in hkrati spodbuda, da s ponosom predstavljamo naše skupno delo, njegove učinke in dosežke vsi v programu Ekošola.

KOLENDAR DOGODKOV:

22. marca –	Zbiranje plastenk PET v projektu Jaz, ti, mi za Slovenijo – stara plastenka za novo življenje
22. aprila	Rok za oddajo izdelkov v nagradnem natečaju Jaz, ti, mi za Slovenija stara plastenka za novo življenje
20. aprila	Zaključek literarnega natečaja Kuhlina zgodba
23. aprila	Rok za oddajo prispevkov za Mednarodno konferenco »Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja za zdravo srce«
25. aprila	Srečanje koordinatorjev programa Ekošola za srednje šole, ŠC PET, Ljubljana
27. aprila	Zaključek nagradnega natečaja projekta Mladi v svetu energije
28. aprila	Rok za oddajo zaključnega poročila Hrana ni za tjavendan
3. maja	Zaključek glasovanja (všečkanja) del v nagradnem ustvarjalnem natečaju Jaz, ti, mi za Slovenijo – stara plastenka za novo življenje
10. maja	Mladi poročevalci za okolje: rok za oddajanje prispevkov o biotski raznovrstnosti
10. maja	Mednarodna konferenca Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja za zdravo srce
31. maja	XII. srečanje koordinatorjev ekovrtcev v VVZ Kekec Grosuplje
6. junija	Zaključek likovnega natečaja v projektu Ekobranje za ekoživljenje
8. junija	Zaključni dogodek projekta Hrana ni za tjavendan

Vsebina:

Ekobranje za ekoživljenje 2

Misija Zeleni koraki 3

Hrana ni za tjavendan 4

Mednarodna konferenca Radenci, Podnebne spremembe 5

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

XII. Srečanje koordinatorjev ekovrtcev Slovenije, 31.5. 2018 6

Ekobranje za ekoživljenje in likovni natečaj na različne teme

Branje okoljske literature mlade spodbudi in motivira h konkretnemu razmišljanju o določenih okoljskih temah in krepi medsebojne odnose. Spodbuja tudi pogovore o osebnem razvoju in kako si učenci predstavljajo pot do uspeha. V letošnjem šolskem letu smo projektu Ekobranje za ekoživljenje dodali še likovni natečaj za tri starostne skupine, vsaka starostna skupina pa lahko ustvarja na vse spodaj našete teme:

Energija (npr. viri energije, URE/OVE)

Odpadki (npr. ravnanje z odpadki, krožno gospodarstvo)

Hrana (npr. odgovorno s hrano, hrana in potrošništvo, zavržena hrana)

Trajnostna mobilnost (npr. javni promet v domačem kraju, kolesarske steze, teden mobilnosti)

Zdrav življenjski slog (npr. gibanje, pozitivno razmišljanje)

Biotska raznovrstnost (npr. invazivne rastline)

Voda (npr. energija in voda, poraba vode)

Pri ustvarjanju imate proste roke in lahko uporabite svojo kreativnost ter domišljijo:

1. Vrtni in prva triada OŠ lahko narišete risbo, plakate, praskanke lepljenke in podobno.
2. Druga in tretja triada OŠ lahko napišete zgodbo, fotografirate ali pripravite plakate ali izdelke.
3. Srednješolci pa lahko pripravite plakate, izdelke, zgodbe, fotografije ali video.

Likovna dela pošljite **najpozneje do 8. junija 2018** na naslov: Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš, ali pošljete fotografijo o svojem delu na elektronski naslov: info@ekosola.si s pripisom Likovni natečaj, »Ekobranje za ekoživljenje«.

Za Mlade poročevalce za okolje še dve temi do konca šolskega leta

Spodbujamo učence novinarskih in fotokrožkov, dijake in študente, da opazujejo in raziskujejo okolje ter pišejo, fotografirajo in snemajo o tem, kar vidijo, ugotavljajo, menijo. Pisne prispevke izbiramo v sodelovanju s časopisno hišo Delo.

Teme, razpisane v projektu Mladi poročevalci za okolje do konca šolskega leta, so:

- biotska raznovrstnost do vključno 10. maja 2018,
- voda do vključno 8. junija 2018.

Pisne, fotografske in videoprispevke pošljite na naslov: info@ekosola.si. Pri izbiri žanra in pisanju so v pomoč navodila na povezavi [Mladi poročevalci](#).

Študentka FOV na mednarodnem usposabljanju Mladih poročevalcev za okolje in Unesca

Nina Milinkovič, študentka Fakultete za organizacijske vede iz Kranja, ki je v programu Ekošola že četrto leto, je bila v programu Mladi poročevalci za okolje izbrana za udeležbo na usposabljanju in izobraževanju za mlade voditelje za trajnostni razvoj.

Petintrideset mladih poročevalcev iz vsega sveta se je od 15. do 18. marca v Lizboni družilo na t. i. Young ESD Leaders Capacity Building Training Course, ki je potekal pod okriljem Unesca, Fundacije za okoljsko vzgojo in izobraževanje (FEE) in Globalnega akcijskega programa za izobraževanje za trajnostni razvoj.

Usposabljanje je bilo praktično in interaktivno, udeleženci pa bodo svoje znanje prenašali na vrstnike v svojih državah. Tako bo tudi Nina svoje izkušnje predstavila na nekaterih prihodnjih dogodkih programa Ekošola. Več v [novici EKO FOV](#).

Jaz, ti, mi za Slovenijo – Stara plastenka za novo življenje letos za Splošno bolnišnico Murska Sobota

Jaz, ti, mi...

...Za SLOVENIJO

Stara plastenka
za novo življenje.

Vseslovenski humanitarni projekt zbiranja plastenk je namenjen nakupu aparata za ultrazvok srca za novorojenčke na porodniškem oddelku v murskosoboški bolnišnici. Projekt sestavljata dva sklopa:

- zbiranje odpadnih plastenk od 22. marca do 22. aprila 2018 in
- nagradni ustvarjalni natečaj do 22. aprila 2018.

Nagradni ustvarjalni natečaj

Izdelke nagradno-ustvarjalnega natečaja pošljite najpozneje do 22. aprila 2018 na naslov: info@ekosola.si. Kriterij za zmago v slikarskem, kiparskem, foto- in videoustvarjalnem delu natečaja je največje število všečkov na Facebooku. Dela bodo objavljena na FB-profilu Jaz, ti, mi za Slovenijo. Glasovanje (všečkanje) bo na omenjenem FB-profilu potekalo do vključno 3. maja 2017.

V likovnem natečaju Misija: Zeleni koraki prejeli več kot 200 izdelkov

Kljub sodobnemu načinu življenja lahko poskrbimo za okolju in zdravju prijaznejše načine prevoza. To so hoja, kolesarjenje, izbira javnega prevoza, pa tudi vožnja s skiro-jem, električni avtomobili itd. Svoje potovalne navade so mladi z vašo pomočjo prikazali z risbami, plakati in drugimi zanimivimi izdelki, kot so makete avtomobilov in parkirišč pred šolami. Izdelali so kolo v naravni velikosti ter v 3D tehniki prikazali pot do šole in veliko drugih risb, na katerih so prikazali svoja prevozna sredstva od doma do šole. V natečaju je sodelovalo 120 ustanov z več kot 200 izdelki.

Sklepna prireditev z razstavo nagrajenih izdelkov in podelitev priznanj in nagrad bosta **6. junija 2018 v SiTi Teatru v BTC.**

Likovno ustvarjanje o okolju in naravi smo zaključili 31. marca

Likovni natečaj za kreativne izdelke se je iztekkel 31. marca 2018. Pri ustvarjanju ste imeli proste roke in ste lahko uporabili svojo kreativnost, domišljijo, ustvarjalnost ter tako ustvarili risbe, praskanke, mozaike, 3D izdelke s pomočjo vodenih barvic, voščenk in tuša.

V vrtcih in prvi triadi OŠ ste izdelovali na temo gozda (biotska raznovrstnost), druga in tretja triada OŠ, SŠ ter fakultete pa ste ustvarjali na temo URE in OVE ter trajnostna mobilnost. Rezultati bodo objavljeni do konca maja, nagrade in priznanja pa bodo podeljeni 24. septembra 2018 na konferenci koordinatorjev v Laškem. Prejeli smo več kot 600 kreativnih izdelkov iz 165 ustanov.

Na dvodnevem sejmu Altermed je sodelovalo kar 97 ustanov programa Ekošola

Na letošnjem sejmu Altermed, ki je potekal 16. in 17. marca 2018 v Celju, ste se ustanove v programu Ekošola že štirinajstič predstavile na stojnicah, predstavitev odru in demonstracijski kuhinji.

Vesela solata, jabolčni drobljenec, zelenjavni namazi, namazi z medom, slano-sladki prigrizki, sirovi napihnjenčki, ajdove palačinke z zdravimi namazi, zelišča na krožniku, sirni namaz z bučnimi semeni in zmešanček, pa vaje za ravno držo, energija v glasbi, hrana za dušo, evropski zajtrki, medeni koktejli, dejavnosti za ohranjanje kulturne dediščine in ohranjanje starih receptov iz lokalno pridelane koruze, recikliran orkester, od žita do kruha ... Vse to so aktivnosti, ki ste jih letos predstavili z mladimi ekošolarji.

Kar 97 ustanov je predstavilo svojo kreativnost in aktivnosti, s katerimi ste obogatili sejmsko dejavnost. Prikazali ste zdrav način življenja in uživanje zdravju koristne hrane, način zmanjševanja zavržene hrane, opozorili na pomen hrane in prehranjevanja v družini, pravilno in uravnoteženo hrano, sodelovanje z lokalnimi društvi ter lokalnimi pridelovalci zelenjave, sadja in žitaric. Hkrati pa poudarili tudi vzgojo za zdravje, ki jo mogoče doseči z znanjem. Obiskovalci so bili navdušeni nad številnimi dejavnostmi, ki ste jih prikazali na stojnicah, demonstracijskem odru in demonstracijski kuhinji.

Zaradi res izjemno bogatega dogajanja smo po sejmu [pripravili posebno številko EŠL, ki je izšla 26. marca 2018](#) in v kateri smo predstavili sodelujoče ustanove in aktivnosti.

Zaključno poročilo in priprave na sklepni dogodek Hrana ni za tjavendan

Vse, ki ste sodelovali pri projektu **Hrana ni za tjavendan**, prosimo, da pripravite in pošljete **zaključno poročilo do 28. aprila 2018**. Poročilo naj bo kratko in jedrnat s priloženimi fotografijami v formatu jpg. Pomagate si lahko z obrazcem na povezavi. Prosimo, da v poročilu navedete mentorje, starost/razred otrok in ustanovo, ki jo predstavljate.

Sklepni dogodek projekta Hrana ni za tjavendan bo v petek, 8. junija 2018, ko bomo podelili nagrade in priznanja za najboljše projekte, zmagovalne recepte natečaja Reciklirana kuharija ter zmagovalcem natečaja Kuhlina zgodba. Na sklepnem dogodku bo tudi razstava izdelkov: dnevnikov, knjižic, kuhalnic in fotografij.

Vrteci, učenci šol s posebnim programom in učenci 1. triade OŠ:

Prosimo za sliko kotička, meritev hrane in katere od dejavnosti, ki je bila po vašem mnenju najzanimivejša za otroke oz. je najbolj vplivala na zmanjšanje količine zavržene hrane. Če ste izdelali knjižico o Gospe Kuhli, ni treba pisati dodatnega poročila, dovolj je, da jo pošljete na e-naslov: hribar.tina5@gmail.com ali po pošti na naslov: Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš.

Osnovna šola, 4.-9. razred:

Prosimo za sliko kotička, meritev hrane in katere od dejavnosti, ki je bila po vašem mnenju najzanimivejša za otroke oz. je najbolj vplivala na zmanjšanje količine zavržene hrane. Če ste izdelali Dnevnik hrane, ni treba pisati dodatnega poročila, dovolj je, da ga posredujete na e-naslov: hribar.tina5@gmail.com ali po pošti na naslov: Program Ekošola, zavrti 2, 1234 Mengeš.

SREDNJA ŠOLA: Videofilm s kratkim poročilom lahko pošljete prek povezave na Dropbox ali YouTube na e-naslov: hribar.tina5@gmail.com, lahko pa ga zapečete na CD ali posnamete na ključ ter pošljete na naslov: Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš.

Za vsa dodatna vprašanja vam je na voljo Tina Hribar na e-naslovu: hribar.tina5@gmail.com ali številki 040-206-933.

»Za več energetske pismenosti v slovenskih ekošolah« izbran za najboljši promocijski projekt URE/OVE

Program Ekošola je v svoji prijavi za energetske nagrade, ki jih vsako leto podeljuje časnik Finance, združil in predstavil številne projekte s področij URE in OVE: **Učinkovita raba energije v šolah in vrtcih, Mladi v svetu energije, Kako varčujemo z električno energijo v šoli, Eko generacija, Energetska pismenost – vzpostavitev spletne platforme za ozaveščanje in promocije URE in OVE in druge**. Vsi projekti so namenjeni večanju energetske pismenosti med mladimi in širše ter globljemu zavedanju in pozitivnemu odnosu do trajnostne rabe energije.

Poleg tega so projekti zastavljeni tako, da mentorje, koordinatorje in mlade spodbujajo k izvajanju aktivnosti, ki jih prilagodijo svoji ustanovi in lokalnemu okolju. Nekaj najpogostejših aktivnosti in ukrepov: ugašanje luči in drugih porabnikov električne energije, kjer gorijo po nepotrebem, čiščenje zaprašenih luči, namestitvev senzorjev za samodejno ugašanje luči (toaletni prostori, hodniki), izdelava nalepk in sloganov, ki so jih namestili ob stikala, organizacija energetskega dneva, obiski energetske svetilnice in podobno.

Kot je poudaril nacionalni koordinator programa Ekošola Gregor Cerar, je ta energetska nagrada ne le priznanje za vse mentorje in koordinatorje, ki izvajajo aktivnosti s področij URE in OVE, temveč za celoten program Ekošola. Več med obvestili programa Ekošola in v prispevku časnika Finance: <https://oe.finance.si/8932237/Kdo-so-najenergetiki-2018>.

Podnebne spremembe kmalu nova tema v programu Ekošola

V programu Ekošola bomo v prihodnjem šolskem letu uvedli podnebne spremembe kot samostojno temo, kot jo izvajajo v številnih drugih državah, saj je to ena najbolj aktualnih okoljskih tem. Vabimo vas, da nam posredujete svoje mnenje, predloge in pobude, da bo nova tema čim bolj zaživelna med otroki in mladimi.

Podnebne spremembe so ena najpomembnejših okoljskih tem. V programu Ekošola v Sloveniji je bila doslej posredno vključena v nekatere projekte in aktivnosti, medtem ko je na [mednarodni ravni že nekaj let samostojna tema](#). V okviru podnebnih sprememb raziskujemo predvsem, kakšen je učinek našega življenjskega sloga na podnebne spremembe in kako lahko s svojimi dejanji pripomoremo k njihovem prilagajanju oziroma blaženju. Eno najbolj razširjenih orodij za ugotavljanje naših učinkov je tudi izračun ogljikovega odtisa, ki ga izračunamo s pomočjo različnih formul in posebej pripravljenih programov-kalkulatorjev.

Zato smo se v programu Ekošola odločili, da bomo v prihodnjem šolskem letu uvedli podnebne spremembe kot posebno temo, ki pa jo bo seveda mogoče smiselno povezovati z drugimi temami. Kot pripravo na bolj poglobljeno in sistematično uvajanje novega tematskega sklopa bomo pripravili več didaktičnih gradiv ter že do konca tega šolskega leta večkrat spregovorili o njej, med drugim tudi na Mednarodni konferenci v Radencih in na srečanju koordinatorjev programa Ekošola za vrtce. To temo uvajamo ob podpori sredstev iz razpisa Ekosklada.

Projekt sofinancirata
Eko sklad in MOP

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

Mednarodna konferenca Od semena, zelenjave, sadja do gibanja in zdravja za zdravo srce

Vabimo vas na mednarodno konferenco o hrani kot osrednji temi, ki bo **10. maja 2018 v Zdravilišču Radenci**. Vsebine konference so namenjene zdravi in varni prehrani ter gibanju za zdravo srce, šolskim vrtovom, odgovornemu prehranjevanju, zmanjševanju količine zavržene hrane in drugim temam o hrani.

Število mest na konferenci je omejeno – na voljo je le še 20 prostih mest za slušatelje. **Udeležba na konferenci je brezplačna.** Prijavite se lahko na elektronski naslov info@ekosola.si do zapolnitve mest.

PROGRAM

7.30 – 8.30	Sprejem udeležencev
8.30 – 9.00	Pozdravni nagovori
9.00 – 9.15	Kulturni program
9.15 – 10.15	Predstavitve rezultatov projekta Od semena, zelenjave sadja do gibanja in zdravja s poudarkom odgovorno s hrano za zdravo srce po vzgojno-izobraževalni vertikali in v zdravilišču Vrtec Radenci – Radenski mehurčki, OŠ Kajetana Koviča Radenci, SŠ za gostinstvo in turizem Radenci, Zdravilišče Radenci
10.15 – 10.45	ODMOR (med odmorom posaditev jablane)
10.45 – 12.45	<i>Znanstveno strokovni pogledi na vzgojno-izobraževalni vidik varne prehrane v interakciji s trajnostnim agroživilstvom in ekološko pridelavo</i>
	Predstavitve projekta Razvoj kulinarične in doživljajske ponudbe v povezavi z vodilnimi produkti v regijah vzhodne in jugovzhodne avstrijske Štajerske, Pomurja in Podravja - Mag (FH) Dietmar Fuchs, Avstrija
	Praksa vrtcev v Avstriji na temo sadja in zelenjave - Norbert Blaichinger, Avstrija
	Praksa s sadjem – Beti Karakatic, Madžarska
	Z jabolkom in gibanjem do zdravja (prva in druga starostna skupina)
	Martina Hobljaj, Ivana Maltarič, Željka Škvorc, Mihaela Sovar, Vrtec Maslačak, Hrvaška
	Ekonomski, agronomski in ekološki pomen ponovne pridelave sladkorne pese – prof. dr. Črtomir Rozman Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
	Vloga in pomen znanstveno-raziskovalnega dela v trajnostnem agroživilstvu – prof. dr. Karmen Pažek, Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
	Šolski vrtovi v Pomurju danes in jutri – dr. Jana Ambrožič Dolinšek, Pedagoška fakulteta v Mariboru
	Podnebje: priložnost in grožnja – Tanja Cegnar, ARSO
12.45 – 13.00	RAZPRAVA
13.00 – 14.00	KOSILO
14.00 – 17.30	Predstavitve primerov dobrih praks in strokovnih prispevkov po sekcijah
9.00 – 17.30	Predstavitve aktivnosti na stojnicah

XII. srečanje koordinatorjev ekovrtev Slovenije

Družbeni dom Grosuplje

Taborska cesta 1, 1290 Grosuplje

31. maj 2018

.....

PROGRAM SREČANJA

8.00 – 8.45	Registracija udeležencev
9.00 – 9.15	Otvoritev srečanja in pozdravni govori: - dr. Peter Verlič, župan občin Grosuplje - Majda Fajdiga, ravnateljica VVZ Kekec Grosuplje - mag. Gregor Cerar, nacionalni koordinator programa Ekošola
9.15 – 9.30	Nastop otrok VVZ Kekec Grosuplje
9.30 – 10.00	Predstavitve rezultatov projektne teme »Ekologija odnosov« - strokovne delavke VVZ Kekec Grosuplje
10.00 – 10.30	ODMOR
10.30 – 11.00	Ko se podnebje spreminja
11.00 – 11.15	Predstavitve ekoakcijskega načrta za ekovrtece 2018/2019 – Dane Katalinič, program Ekošola za vrtece
11.15 – 13.30	Strokovno voden ogled naravnih znamenitosti v dveh skupinah: Skupina A: Ogled Županove jame (bogastvo in razkošja podzemeljskega sveta) Skupina B: Po poteh VODOMCA pod vasjo Cerovo (naravoslovna učna pot)
Ogleda bosta izmenična, kar pomeni, da si bo vsak udeleženec lahko ogledal obe znamenitosti.	
13.30 – 15.00	KOSILO na domačiji Koščak na Cerovem
15.00 – 15.30	Zaključek srečanja

OPOZORILO: Drugi del srečanja (ogled naravnih znamenitosti) bo potekal na terenu in bo v vsakem vremenu.

Prijavnico za udeležbo na srečanju pošljite najpozneje do ponedeljka, 21. maja 2018, na naslov info@ekosola.si. Kotizacije za udeležbo ni.

[PRIJAVNICA](#)

Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Projekt sofinancirata Eko sklad in MOP